

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa J. López Bernagost)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

MASSA AL PEU DE LA LLETRA

—La safata buida?
—Sí, senyor; es veu que els feligresos també amb això fan dejuni.

Strawinsky no serien tan grosses que no les poguessin oir les oïdes delicades i innocents de les senyoretes barcelonines.

—Suposem—va dir un senyor fabricant que viu al carrer de Lúria, quasi cantonada al carrer de València, en adquirir les localitats—que aquest senyor rus no és eixelebrat com els comunistes que menen el seu país i que la música d'aquest senyor estarà a to amb la importància de la ciutat de Barcelona, amb el rang del Liceu i la serietat dels concerts quaresmals, oi?

—Fugi, home; vol callar!...

Doncs, bé; el senyor Strawinsky no ha estat gens seriós. Ha donat a la ciutat el timo dels perdigons o el de les misses... Amb això no hi ha dret! I ara! Portar a Barcelona a aquesta lluita civil present! Fer de l'escenari del Liceu aquella olla de grills, on la gent s'hi tornava boja! On som senyors? Allò és música? Allò és harmonia?

—Això no pot anar—deia un—. S'ha de demanar protecció al Govern. No comprenem com no havent-se reconegut encara el Govern del Soviets, es tolera que vingui un senyor, per Strawinsky que es digui, i comprometi l'ordre i la serietat de la casa... Aquells estirabots no es poden acceptar. On aniríem a raure? Nosaltres som gent d'ordre que podem passar per Wagner, que ve a ésser dins de la música, com una mena de república federal, i ja és prou revolucionari, podem passar per un Debussy, que ja ve a ésser com un socialista dels d'En Serra i Moret, però per aquest "trotzkià" de la música, no... De cap manera, no. On s'es vist que les pobretes de les meves filles hagin hagut d'oïr els estirabots d'aquest revolucionari... Mai més!... Quan més bonic no és aquell Puccini, aquell Verdi, aquell Bizet que vénen a ésser quelcom com els puntals de la Societat! Que bé s'hi feia la digestió oïnt els trossos delicats d'Aïda, Carmen, La favorita, La Bohème!...

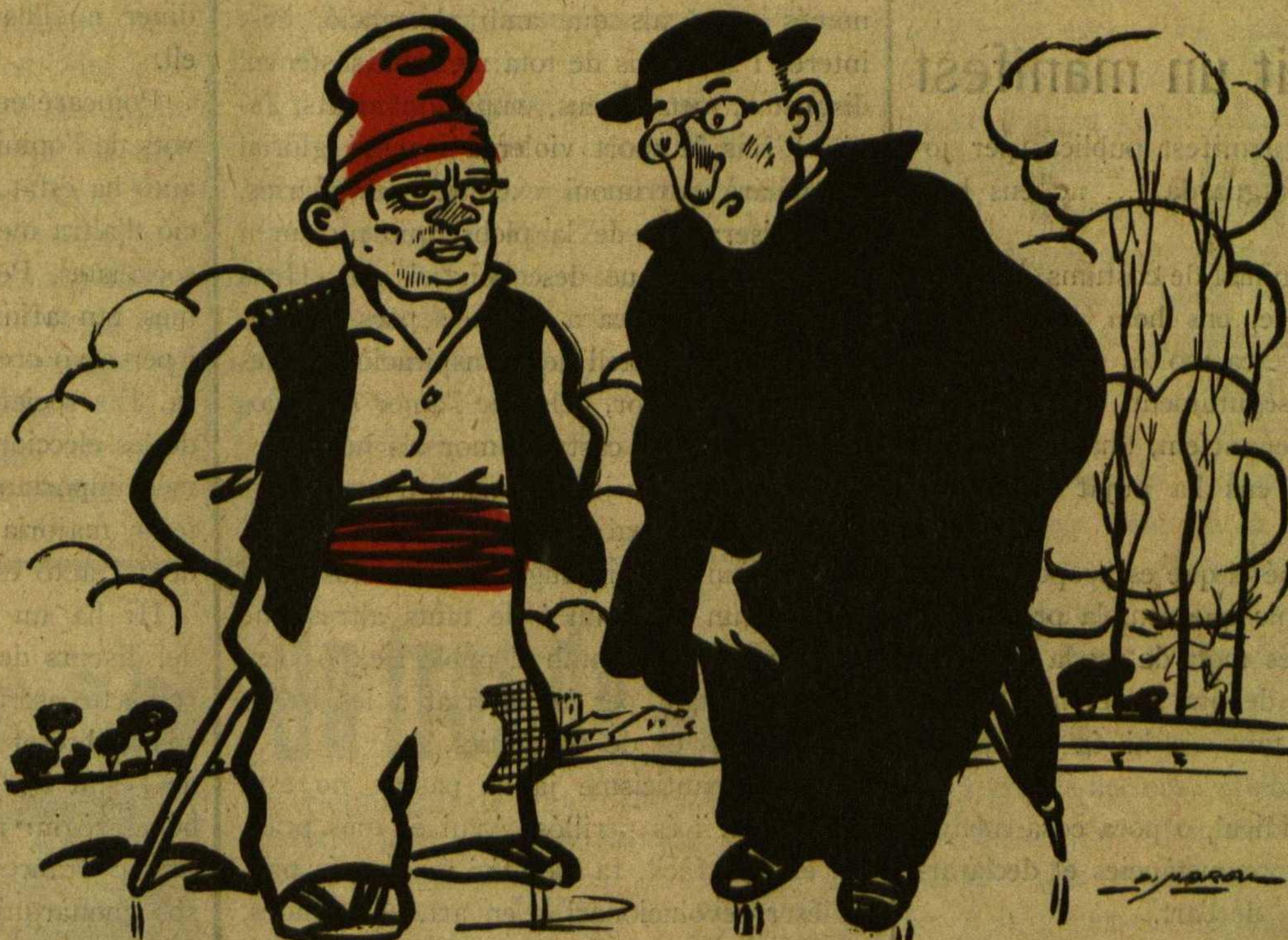
FRANCESC MADRID

STRAWINSKY

Durant una setmana no s'ha parlat d'altra cosa, a Barcelona, que de l'autor de "Le sacré du printemps". Aquest nom rus ha cimplert tota l'actualitat barcelonina. Els diaris s'han desfet en elogis encomiàstics o amb atacs divertidíssims. Aquest home menut, rus, amb una cara de traïdor de pel·lícula nordamericana, amb uns ulls vius i sortits, ha tingut el privilegi de moure un enrenou en el món musical barceloní que, per ara, té una extensió considerable.

L'afició a la música, a Barcelona, és una cosa que ve de lluny. Fer ara ací una disquisició sobre l'amor musical de la ciutat, fóra una cosa massa llarga. Hem tingut tòpades de liceistes i croats; els grans chors de Clavé, i encara ens en queden alguns per mostra; tenim el floreixement del Palau de la Música Catalana, amb l'Orfeó Català a dintre, la Música de Camera, que ve a ésser una mena de reunió familiar i distingida, on el que té més importància són els entreactes flirtejadors i comercials; els Concerts Blaus i tot una llista d'organitzacions musicals que farien escriure... La música, diuen, i està provat, serveix per amansir les feres. Ara comprenem, potser, l'esperit xaí de la ciutat.

El senyor Strawinsky ha promogut una sèrie de disgustos entre les famílies afeccionades a la música. S'ha via dit que "Le sacré du printemps" era una cosa fàcil d'entendre, plena d'harmonies i de ritmes musicals senzills, etc... Tothom hi anà confiat en què el que anaven oïr era una música sèria, pròpia d'un teatre tan romàntic com el Liceu, i que les innovacions musicals del senyor

ELS QUE ES QUEIXEN AMB RAO

—Ja estaràs content, que s'acaba la Quaresma!

—Per a nosaltres, els pobres, no s'acaba mai.

Aquest número ha passat per la prèvia censura governativa

Una presó redimida

A Leningrad, la fortalesa de Schlüsselburg—en la que tants actes de salvatgisme es portaren a cap durant el tsarisme—ha estat tancada com a presó i oberta al poble com a museu.

L'espantosa presó fou contruïda pel tsar Pere el Gran, poc després de la fundació de Sant Petersburg. La inaugura el seu fill i hereu de la corona, el crim del qual fou criticar el desig del seu pare, el tsar, de vole europeïtzar Rússia.

No gaires anys després, morí en aquesta presó, també tràgicament, la rival de la tsarina, Caterina de Rússia, la princesa Tarakanova.

La princesa Tarakanova vivia a l'estranger, també tràgicament, la rival de la tsarina, Pere el Gran i la seva hereva al tron de Rússia. La tsarina Caterina féu que el seu amant, el príncep Olov, anés a Venècia, on vivia la princesa Tarakanova. El príncep va enamorar-la, s'hi maridà i la portà a Sant Petersburg, on la cruel Caterina va empresonar-la a l'espantable presó que avui ens ocupa. Les rates i l'aigua del Neva, en trant en la seva cella, varen fer espasosos els últims moments de la princesa Tarakanova.

Milers de revolucionaris comunistes foren després despietadament turmentats en la fatídica presó. Molts d'ells moriren assassinats per ordre del tsar Nicolau II.

A la presó de Schlüsselburg, convertida en museu, es podrien contemplar els moltíssims instruments de turment i mort usats pel tsarisme rus per a fer sofrir i desaparèixer llurs víctimes.

Hem llegit un manifest

Hem llegit un manifest publicat per joves artistes d'avantguarda i... no ens hem indignat.

L'home és un animal de costums, i durant el que va de segle, ens hem acostumat a prendre'ns a la fresca moltes coses.

I és per això, segurament, que, en llegir el manifest que denunciem, una rialla entre irònica i burleta, ens ha pujat a flor de llavis.

No sabem ben bé el que es proposen llurs signants, però l'únic que sembla preocupar-los és (la mania és molt de moda avui) de què hom s'innovi de què en el món hi ha uns senyors que tant els hi fa fer el ridícul.

Perquè fer el ridícul, o poca cosa menys, és en les actuals circumstàncies el declarar-se revolucionaris... de l'art.

Es molt perdonable en la gent jove, freturosa, plena de neguits, rebellar-se contra l'ordre de coses establert.

Totes les rebel·lions són simpàtiques quan les mou un afany de justícia i d'humanitat.

Un cèlebre metge de Madrid, il·lustre conferenciant, malgrat de què diu moltes totxeries, estigué encertat quan digué que el deure de la joventut és la rebel·lió.

El jove espiritual, noble i generós troba molts motius inspiradors d'una gallarda i santa rebel·lió.

Però certes actituds (oh, misera joventut!) espanten... i no porten cap profit.

Esser revolucionari... en l'art és una cosa còmoda, elegant i que vesteix molt. Està de moda.

Les altres rebel·lions, les inspirades per un esperit d'amor a la justícia, en l'amor als homes, en el dolor que causen en la nostra ànima adolorida les misèries, els odís i les males passions de la humanitat desvalguda, són considerades com de mal gust, porten l'isolament, la pèrdua de les amistats, persecucions i potser llargs dies d'empresonaments.

En canvi, l'ésser artista d'avantguarda, porta en si una afirmació d'ésser privilegiat, superior a la massa retrògrada que no entén el que ells volen fer passar per art, obre les portes dels salons, exposicions i acadèmies, permet aspirar a unes palmes i a unes condecoracions, i, naturalment, per als joves artistes d'avui l'elecció no és dubtosa.

Qualsevol s'exposa a persecucions i a disgustos, tenint un mode tan fàcil i còmode per passar per demolidor.

Oh, i que permet servir les simpaties de la gent d'ordre! I que aconsegueix que certa premsa parli encomiàsticament d'ells.

Bah!, són uns bons nois.

Amb alguna cosa s'han d'entretenir.

La lluita heroica per a un demà millor, lluita silenciosa d'herois anònims, lluita que només porta als que amb abnegació, desinterès i sacrificis de tota mena la sostenen, disgustos, menyspreus, empresonaments, l'exili i fins la mort violenta i sense glòria, continuarà patrimoni exclusiu dels pàries, dels miserables, de la plebs, que no entén del nou art i que desconeix el vell. Heus ací una bella tasca a fer pels pocs artistes en els que el destell de la inspiració no ofegui el batec del cor, dels que l'amor a la glòria no ofegui ni castri l'amor als humils.

Però, bah!, els joves artistes d'avantguarda no cauran mai en el ridícul, en la vulgaritat d'un Víctor Hugo, d'un Reclús, d'un Clavé, d'un Bakunin i de tants altres que feren causa comú amb el poble i exposaven la vida lluitant per la llibertat a les barricades. Això és de romàntics.

I el romanticisme ja ha passat, no està de moda... i és perillós. Avui és més pràctic, és més fàcil, fa més fi i és de més profit ésser revolucionari... en art. A vegades, per això en el pecat es troba la penitència.

ANTÓN GARRIGA

Diumeugue de rams

Palmes i llors i crits d'hosanna!
Jesús entrava a la ciutat.
Aquest Jesús que encara tenen
crucificat els capellans.

Els jueus el clavaren una vegada,
els capellans fa vint segles que el tenen clavat.
Jo crec que un Déu mereix un altre tracte,
crec que el deuriem presentar triomfant,
radiant de glòria per damunt dels homes
i no crucificat i llaterat.

Els jueus el clavaren una vegada;
ells l'escarní i la creu van perpetuant.
Ja saben el què fan. Així inspira
a tots els bons fidels la pietat
i salta a tort i a dret la "calderilla"
i emplena el bossot dels capellans.

Avui prediquen la triomfal entrada
del bon Jesús a la ciutat,
entre palmes i llors i crits d'hosanna!,
i amb l'alegria de xics i de grans.

Després un Jodes el traeix, i Jodes
formava part d'aquell apostolat.
En l'apostolat de Jesús n'hi ha tants de Jodes!
Se l'han venut tants i tants capellans!

La Companyia de Jesús governa,
té tot el món a dintre de les mans.
Per cada dotze només hi ha un Jodes?
Em sembla que aquest compte és massa baix.

Avui les palmes i els llors tremolen
i emplen d'aldarull la gran ciutat.
Avui palmes i llors i crits d'hosanna,
demà ja el tornarem veure clavat.

FLIC

L'acte de Bordeus

Davant la proximitat de les eleccions legislatives a França, els homes públics del veí país van fixant la seva posició; Poincaré ha parlat. Ha exposat el canvi produït en els vint mesos de govern de concentració que ell presideix, tant en les finances com en l'ordre polític. Tothom recordarà la gravíssima situació econòmica en què es trobava França quan Poincaré acceptà el poder. Ha estat, doncs, l'home providencial? Ha estat, simplement, l'home que en aquells moments es reclamava; millor dit, que els àrbitres d'aquell moment—els magnats de les finances—reclamaven: impos·ven. Poincaré no ha dut a terme cap programa econòmic superior o genial; no ha presentat uns propòsits vastos i sapient, com Cail·laux, ni un remei heroic com Herriot; ha estat, senzillament, l'home que ha restablert la confiança. Però, és que les potències del diner no l'han volgut atorgar més que a ell.

Poincaré en el seu discurs ha reclamat els vots de l'opinió per al govern que presideix; això ha estat tant com reclamar la constitució d'altra mena de Bloc nacional contra els socialistes. Però, dintre el govern hi ha homes tan afins amb aquests com l'Herriot, i per això creiem que la maniobra fracassarà. Els socialistes, tenen abassegat l'interès de les eleccions franceses; avui, són el grup més important de la cambra i podrien obtenir majoria absoluta i, amb ella, el poder; i això es vol impedir a tota costa.

Hi ha un altre aspecte molt important del discurs de Poincaré; ha reafirmat el seu respecte escrupolós de les lleis republicanes, sobretot les que proclamen la laïcitat de l'Estat i la neutralitat de l'Escola i també el règim parlamentari. Estudiant Constitució francesa en paragu amb la de països monàrquics de nou sistema governamental, i, al·ludint a abusos d'autoritat, ha conclòs que el règim de França té "almenys el mèrit d'ésser una cosa viva i d'haver do-

nat, àdhuc durant la guerra, proves de solidesa." I afegeix després: "... no serà perquè s'apropi el crepuscle de la meua vida política que traïre el que he defensat sempre."

Cal reconèixer a Poincaré, per damunt de tot, un republicà fervent i sincer, per això la reacció — ni Millerand, el tèrbol—, l'han pogut abassegar i es per això mateix que alguns polítics radicals han pogut formar part del govern que presideix.

Rectificacions a temps, Poincaré n'ha fet, i així veiem avui, ell, l'home del Rhur, com accepta les directives de Briand i s'associa a l'obra de Locarno i de Ginebra. De les properes eleccions franceses, tots en podriem extreure profitoses lliçons.

HONORAT

Correu de l'estranger

El retorn de les congregacions a França.

Vuit mil catòlics de la Unió de la diòcesi de Verdun es reuniren dies passats, en Congrés anual, a aquesta ciutat. Cinc centes dames de la Lliga Patriòtica francesa, hi eren igualment presents.

El P. Doncoeur i l'antic diputat de l'Ardeche van atacar, com tenen per habitud, furiosament, les lleis laiques.

L'assemblea unànimament votà una ordre del dia dient que els catòlics de la Federació "es comprometien a defensar i a fer triomfar els drets de la llibertat de les congregacions religioses; els religiosos — han dit textualment—no partiran pas, cal que entrin a les escoles, a les obres de caritat i als noviciats de les missions..."

Tot això, en resum, significa que, si les dretes triomfen en les pròximes eleccions franceses, les congregacions tornaran a entrar a França i la Companyia de Jesús s'hi tornarà a establir.

A propòsit del laïcisme

En el seu recent discurs a Bordeus, Poincaré ha afirmat la seva fidelitat als principis laics i a les institucions parlamentàries:

"Estic resolt—ha dit—a defensar contra tots els atacs la constitució republicana i el règim parlamentari."

De la mateixa manera ha afirmat el seu respecte escrupolós a les lleis que proclamen el laïcisme de l'Estat i la neutralitat de l'escola."

I, encara, ha insistit amb aquesta frase: "Personalment he defensat sempre les lleis del laïcisme de l'Estat i de la neutralitat de l'escola i he tingut d'ençà de l'aurora de la meua vida pública, ocasió d'aplicar-les. No és ara que s'acosta el meu crepuscle que les traïria."

El desarmament

Com ja és sabut, el pla de desarmament presentat pels soviets, ha fracassat completament. Ha fracassat completament perquè era el més sincer i el més viable.

Conclusió: mentre hi hagi estats burgesos, la pau universal no serà un fet. Mentre so siguin resolts els problemes de les minories nacionalistes; mentre hi hagi països que volen—i poden—ésser lliures i estan colonitzats, el desarme universal no serà possible.

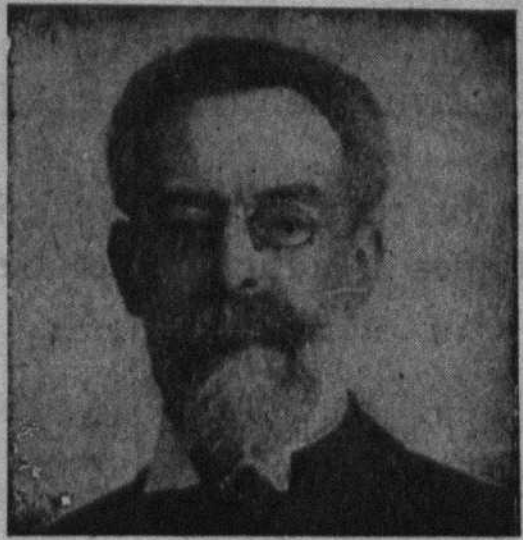
I el vergonyós és que per mantenir aquest estat de coses es bastin uns quants milionaris i uns quants lords.

Eusebi Coromines

A l'avançada edat de vuitanta anys, va morir a nostra ciutat, el propassat diumenge, 25, aquest infadigable lluitador. Algú havia proposat, fa poc, de fer-li un homenatge d'admiració i simpatia per la seva vida, plena d'honradesa i laborar constant; dissortadament, aquest bell propòsit, ha vingut massa tard.

Havia cursat, a la Universitat, la carrera de lleis i, abans d'acabar-la, va entrar en el periodisme, que ja no deixà més, formant part del diari "La Crònica de Catalunya". Fou un republicà conseqüent de tota la vida i formà sempre al costat d'aquells homes tan il·lustres i tan generosos que es digueren Letamendi, Valentí Almirall, Vallès Ribot... Ocupà alts càrrecs públics,

Eusebi Coromines

com el de sots-secretari i secretari general de l'illa de Cuba, distingint-se per la seva noblesa i activitat.

Ocupà el càrrec de diputat a Corts en diverses ocasions, per Girona i Barcelona, i essent regidor del nostre Ajuntament, diferents vegades, ocupà l'alcaldia accidental llargues temporades amb molt de zel i encert.

Per damunt de tot fou un periodista molt remarcable, i durant vint anys dirigí "La Publicidad", imprimint-li el to liberal i obert que sempre tingué. Darrerament, malgrat els anys, col·laborava en varis periòdics i era redactor d'"El Diluvio".

Al veterà periodista, al republicà fervent, a l'home auster, paladí de totes les causes justes, LA CAMPANA DE GRACIA dedica aquest pietós record.

LA TERRA

Com diem a l'últim article, la terra a Rússia està repartida equitativament entre els seus conreadors, si bé ningú n'és propietari a perpetuitat. Aquest sol fet ja té justificada la revolució.

Ara bé, el conflicte més negre per a l'implantació del comunisme és el pagès; i s'explica prou clar, si compremem que és la gran massa de la població i és la més ignorant. *Ço seu*, la paraula egoista del tenir amb propietat i els desitjos d'enriquiment, és el punt més flac de la pagesia. Però els homes que regeixen la política, ho tenen ben bé en compte, i aixequen els ulls a la serenitat de la comprensió humana i fans els més grans esforços per humanitzar i industrialitzar el seu conreu. El gegantí projecte, somni fantàstic del gran Lenin, i ara dels seus continuadors, és electrificar el camp. En algun lloc ja estan fent quelcom i el projecte va prenent ànima real de la manera més ràpida que poden fer-ho.

Un dels conflictes més, prematurs és l'enriquiment de uns quants, mentre d'altres es fan pobres. Aquest afer els preocupa en gran manera, ja que els que s'enriqueixen acostumen a ésser els més intel·ligents i treballadors, i el fet de tallar-los les ales és en perjudici de la producció que tant necessiten. Com hem dit abans, la terra no és propietat, i per això ningú no la pot vendre; però es pot arrendar, i passa que,

els que no saben entendre's i s'empobreixen, l'arrenden als altres, i després aquells van a jornal per al mateix *culot* (1) que els ha arrendat la terra. Uns s'empobreixen, mentre l'altre va garbellant terres arrendades, que li permeten fer-se un petit senyor agombolant fortuna. La forma que té el govern, en aquests casos, és doblegar a imposts al *culot*, i protegir mitjançant crèdits el pobre, i així eviten moltes coses. Demés, entre els pobres sobre tot, fa gran propaganda de sindicació i cooperativisme, protegint les seves empreses mitjançant crèdits i maquinària agrícola, la qual té dos fins ben simpàtics, l'humanització del conreu i acostumar al col·lectivisme la gent del camp. Això, i les escoles cada dia més perfectes, ajuden l'avanç de l'ideal socialista, que és el que es persegueix.

Convé aclarir bé això. Qui es cregui que Rússia viu sota un règim comunista va molt equivocat. Tots els grans tractadistes socialistes han estat d'acord amb creure que no es cosa factible passar del règim capitalista inhumà al règim socialista de mútua germanor, amb un sol període. Avui Rússia viu el període preparatori de fonament, el qual té les seves arrels a l'escola. La revolució és com si diguéssim el salt de la tàpia que fa de parada i contenció als bells anhels d'igualtat. Pot ésser després d'aquest X.é aniversari, la tasca ja es podrà orientar vers el segon període. Quan serà al període del comunisme integral donarà molt més goig el poder visitar aquell país nou i brillant amb les resplendors de la justícia social.

J. F. G.

(1) *Culot* es diu al nou ric de després de la revolució.

LES NOVEL·LES DE LA VIDA

Una venjança singular

Cada nit, a les dotze, ella arriba al parisenc Monmartre, en un taxi, lluint un escot meravellós entre l'esplèndida sortida de ball.

Els "botones" la saluden respectuosament, car ella té la propina fàcil.

Tanmateix, ella és accessible a totes les fortunes. Quan s'esdevé que ningú no la convida a un sopar esplèndid, accepta la companyia de qualsevol bevedor de bar.

Aquesta dona que, tot i essent molt provocativa, guarda en les seves maneres una distinció particular, és una dona del més escollit de la colònia estrangera de París. El seu marit, al qual ella adorava, va deixar-la per una de les seves amigues. Ella es divorcià, però també volgué venjar-se.

I és per venjança que ve a asseure's totes les nits a Montmartre amb el desig que això pugui perjudicar el seu ex-marit, el qual freqüenta molt l'alta societat.

Tanmateix, a vegades, esclata en sanglots i refusa tots els consols, posant una

estranya rudesia indignada en el seu dialecte, mig estranger, mig francès.

Qui sabrà mai el misteri d'aquestes ànimes llunyanes?

El jubileu de Màxim Gorki

A l'Acadèmia de Ciències de Leningrad s'ha celebrat una sessió solemne per a commemorar el sexagèsim aniversari de Màxim Gorki i per a inaugurar així les festes del jubileu del cèlebre escriptor.

Després s'ha tramès un telegrama a Sorrente, on Màxim Gorki es troba actualment per raons de salut.

Màxim Gorki és avui l'escriptor més gloriós de Rússia, i el que reflecteix amb més veritat i amb més bellesa la vida d'aquell país.

Les seves obres es tradueixen a tots els idiomes i són admirades a tots els països. Entre nosaltres són ben notables la traducció que del seu "Lenin" i d'"El pagès rus" han fet l'enyorat poeta Ventura Gassol i Carner Rivalta. Són obres realment necessàries per a comprendre la revolució d'aquell país.

L'esport de les conversions

—L'enuig dominical contribueix molt a mantenir viu el sentiment religiós a Anglaterra—va dir, ja fa temps, Oscar Wilde.

Fa temps, també, que hi ha una fuga de conversions. Per als anglesos, això, deu ésser una mena d'esport. Els anglesos no es converteixen solament a qualsevol religió naturalista o a qualsevol dogma important del cristianisme. Els cultes asiàtics guanyen també molts partidaris.

El onte búdic hi tindrà ben aviat el seu temple. Entre tant, una nova mesquita s'alçarà a la capital anglesa. Un lord anglès musulmà—l'únic lord que pertany a aquesta religió—, ha anunciat que ha recollit a les Indies una quantitat de 60.000 lliures per a l'erecció d'aquesta nova mesquita al centre de Londres.

Podem encara afegir que, d'ençà de la visita del rei d'Afganistan, una cinquantena de súbdits britànics s'han convertit a la religió de Mahomed.

Estudiant per distreure's

Pau Kuepers va ésser durant molts anys redactor en cap d'un diari. Tenia més de setanta anys quan es retirà dels afers. No sabia, però, com ocupar els seus lliures.

No tenia cap disposició per als esports.

No li agradava passar les tardes i les vetlles al cafè.

Un dia, per distreure's, agafà el carril de Bodum, on vivia, i se'n anà a Muens- ters. Muens- ters és una vila universitària.

Per distreure's, Pau Kuepers, seguí uns cursos de dret. Per distreure's, s'examinà al final de cada any. Per distreure's, sense adonar-se'n, guanyà un diploma de doctor.

Què farà ara, amb el títol, Pau Kuepers, per distreure's?

Cretinisme intel·lectual

D'entre els innombrables atributs de que està dotat l'home, i que l'eleva i el fan superior als altres animals no racionals que l'envolten, és el pensament, i, en conseqüència, l'Intel·lecte, el diví do més perfecte, el que més l'ennobleix i fa que s'encari fins amb els elements desencadenats com un Home-Déu.

Es l'Intel·lecte el diví do de la inspiració plasmada en belles estrofes de Poesia, en cascades d'harmonies plenes de modulacions i sons, en blocs de pedra bellament cisellats pel burí en formes de bellesa, i en el Teatre, on amb belles faules i horribles llegendes s'analitzen l'esperit i les passions del cor humà.

Es la pedra angular, la força motriu, que ha influït en la Història de tots els pobles de la terra creadora dels Genis immortals com Homer, Virgili, Phidies, Miquel Angel, Rafael, Milton, Hugo, que amb llurs versos i obres genials han contribuït a ennobrir els sentiments i a educar i formar l'esperit de les multituds d'arreu de la terra.

Més, vet ací que, com si a mida que la Humanitat avança en el camí del Progrés i la civilització el diví do de l'Intel·lecte es fes més escàs, d'uns anys ençà es nota un descens a les esferes del bell saber. Passen els dies i els anys i els homes, que un dia comogueren el món amb el seu saber, baixen a la fossa, com tots els mortals, i amb ells sembla talment que es tanqui la generació dels Escolits.

Ja no brillen amb la prodigalitat d'abans els grans genis, i fins sembla que els pedants de la nova generació, que es creuen ésser-ne els veritables successors, siguin una ridícula imitació, com un avortament raquíctic fet néixer per força, com allò del Part de les Muntanyes, que després de terratrèmols espantosos, quan tothom es creia que naixeria un colós, resulta que fou un ratolí.

No es produeixen ja com antany obres mestres, plenes de bellesa i d'inspiració, ans, al contrari, son adotzenades, d'una concepció pobre i molt poc edificant. Abans els poetes, els escriptors, pintors i escultors, eren veritables genis en tota l'extensió de la paraula, i, avui, els que se'n donen la importància, són pallassos degenerats plens d'un cretinisme enervant.

Donem només una mirada a les obres de la present generació dita d'avantguarda, i, amb rares excepcions, analitzat tot, no hi ha ni un dels quadros i màrbres que s'acosti, ni de lluny a l'originalitat i perfecció d'un bust de Rodin, ni a un quadre de Van Dik o de Viladomat; i de tot aquest munt de paperam ple de gangots i de tinta, de versos de pa sec, i obres pròpies de ximples, cap no es pot comparar amb els versos de Schiller, amb les obres d'Ibsen i de Guimerà.

Els intel·lectuals d'antany quan escriuien, inspirats per l'atè de la inspiració, tenien una finalitat, la d'educar i instruir el Poble; en canvi als d'avui tant se'ls en dona de l'Art, de la inspiració i de la Poesia. Fent oïdes de mercader al més dient, escriuen perquè si les més estranyes besties i contradiccions, arribant fins a parar a aquesta morbositat de l'erotisme que és l'absurd més gran i el verí més corrosiu per a la generació del segle vint.

SALVADOR MAJÓ

Un tros de paper

Setmanari de l'any 1865, dibuixat i escrit pels millors homes d'aquella època memorable.

Reproducció fotogràfica en tamany octau, imprès sobre paper de primera.

Preu: 5 Ptes.

ELS HOMES FORTS

—Diu que el tabac debilita la intelligència. Però jo rai que llegeixo "La Gaceta Literaria"!

Una bona nova, que ho és, sobretot, per als amos de bars, cafès, "cabarets" i tavernes; la primera quinzena del propi vent abril vindrà l'esquadra anglesa.

Suposem que molts d'aquests "patrons", tot i ésser abril, faran el seu agost.

Han anat a París 24 cadets anglesos a confraternitzar amb els cadets francesos. Ja estem veient els estrepitosos xeflis que faran a Montmartre, on la fraternitat serà aconseguida per unes estupendes "cocottes" que abraçaran els cadets anglesos amb igual efusió que els de l'"American Legion".

Montmartre és bo a l'astúcia dels hotelers i a l'astúcia dels senyors del Quai d'Orsay.

Diu que el violí és la gran passió del "duce"; d'adolescent, no diré que no s'hi dedicà a tocar el violí, tot guaitant a la lluna. Però, el que és ara, veiem que ben sovint toca el violí.

L'"Europa" no s'ha volgut deixar guanyar pel "Barça", i això ha posat furiosos a molts aficionats, dient que això no és jugar net. Això ha evidenciat el que ja es sospitava, que hi ha partits que són pur simulacre o farsa. Compadiu al bon aficionat que, entre disgustos, ensurts i angúnies, acabarà neurastènic.

A Tunis torna permetre's jugar a futbol després de llarga prohibició a causa d'un incident sangrant. Els boxadors que no surten mai al "ring" i els "futboleros" de penya i pega, ja tornaran a tenir feina.

En una pedrera de Budapest han trobat l'osamenta d'un mamut i el fet ha causat gran sorpresa. Que no se'n estranyin, perquè de mamuts, milloques, fòssils, patums i altres carroques, a tot arreu se'n troben.

"Reunió de la comissió preparatòria de la Conferència del Desarme". Heus ací unes reunions preparatòries que no s'acaben mai d'entrellistar. Mentrestant a Europa hi ha un milió més

El president del Tribunal d'Argèlia, en comptes de condemnar un home per abusos desonestos, proposa el casament, i com que la dona ofesa accepta, obre una subscripció per a què es puguin casar.

No sempre la justícia és feta amb el cor, però aquesta vegada donem una forta encaixada al president del Tribunal.

Tant debò tots els que fan justícia tinguessin el criteri d'aquest home.

Llegim en un diari:

"El príncep de Galles cau de cavall."

Després resulta que no s'ha fet res.

Més valia no donar la notícia, si no ha passat res!

La senyoreta Hudson vol travessar, nedant, l'estret de Gibraltar.

El difícil no és nedar, no. El difícil és nedar i guardar la roba.

L'Ajuntament destina 15.000 pessetes per a premis de curses de cavalls.

A quin fi condueixen les curses de cavalls?

Són alguna obra de cultura? Alguna obra humanitària?

Segurament que a alguna institució benèfica que, amb prous feines s'aguanten, els hi farien més servei.

Voleu que els hi diguem al nom d'una institució? Ja els hi diríem, però potser que encara dirien que hi tenim interessos.

DE SOCIETAT

—Vols dir que ballem bé?

—No; però els que ens miren s'ho creuen.

d'homes armats que abans de la guerra. Es veu que per armar-se no calen preparatius.

Està vist que la Plaça de Catalunya ha d'estar constantment remoguda. Al capdamunt de la Rambla Canaletes torna haver-hi un veritable laberint de trinxeres, fossats i desnivells. Hom diria un sistema de defensa per a aïllar la Plaça de la invasió dels ciutadans.

L'inventor Forest, que inventà el motor d'explosió i enriqueix el món, morí pobre. I ara li han fet un monument.

Després de mort ja poden anar-li al darrera amb un flabiol sonant.

Als homes il·lustres se'ls hi ha de fer veure en vida que se'ls aprecia.

S'està estudiant els "petos" per als cavalls de les curses de braus.

Quan s'estudià el "peto" per a les persones?, perquè és allò que diem: "Més cornadas da el hambre."

Es construiran 4.000 cases econòmiques.

Aquestes cases valdran de 4.000 a 7.000 pessetes.

No creiem que siguin per a què les comprin els obrers, perquè n'hi han molts que si poguessin pagar els deutes i menjar els àpats endarrerits!

L'Ajuntament fa un concurs de Caramelles. Volen que els hi diguem una cosa?

Que, malauradament, no estem per cançons!

L'altre dia varen robar estres de treball en un garaig.

Home! Potser aquest lladre tenia ganes de treballar, potser volia regenerar-se.

Després direm que hi ha mandra!

Veieu? Hi ha qui es pensa que els discursos de Mussolini són inofensius. Doncs, no, no en són. Darrerament, per exemple, ha fet unes declaracions prohibint la publicació del darrer discurs del Papa contra el feixisme. I té, tot seguit s'ha deixat sentir a Itàlia un terratrèmol. Cases enrunades, morts, ferits... qui sap lo!

De terratrèmols també n'hi han hagut a Mèxic.

Ara, que allí, segons diuen els catòlics, són una venjança divina contra les mesures del president Calles.

No hi vol dir res que moltes de les víctimes siguin catòliques i, àdhuc, revolucionàries.

Dia per altre es celebren a París congressos dels antics combatents.

Quan serà que se'n celebri un de la gent que no ha combatut mai i que no vol combatre?

En l'actual disputa del Papa i Mussolini, el més bonic és l'actitud del "Centre Nacional Italià": rendeix un homenatge a la suprema autoritat del Papa, i afirma de nou la seva adhesió al règim feixista.

Això és el que se'n diu encendre un ciri a Déu i un altre al diable.

Que n'està de ben posat el Papa!

Dóna una ordre als catòlics d'"Action Française" i els d'"Action Française" no l'obeeix, protestant, això sí, del seu catolicisme.

En dóna una altra als feixistes i la broma es repeteix.

Està vist, per a quedar bé amb els catòlics, el Papa, abans d'ordenar-los-hi una cosa, els hi haurà de preguntar si hi estan conformes.

I sinó, que les ordeni als protestants o als budistes. Aquests, si no l'obeeixen, almenys ningú no hi tindrà res a dir.

Imprenta La Campana i L'Espuela Olm 8 Barcelona

LA BONAVENTURA

—Un que et vol mal, es posarà al teu camí.
—Si porto el cotxe, ja farà broma!